

Název vzdělávacího materiálu: KOŽNÍ SOUSTAVA

Autor: Mgr. Barbora Vašíčková

Předmět: Přírodopis

Ročník: 8.A

Stručný popis aktivity: Prezentace k výkladu

Časová náročnost: Vyučovací hodina

Metodické poznámky: Prezentace slouží jako doprovodný materiál k výuce přírodopisné látky, dále jako podklad pro vytvoření zápisu.

Ověření materiálu: 13. 3. 2013

FUNKCE KŮŽE

- ochrana těla před nepříznivými vnějšími vlivy prostředí (mechanické, chemické a bakteriální)
- regulace tělesné teploty
- dýchání
- vylučuje odpadní látky z těla ven-pot, maz
- smyslové orgány (dotyk, tlak, teplo, chlad a bolest)
- zásobárna energie- skladuje se zde tuk
- vstřebává látky

STAVBA KŮŽE

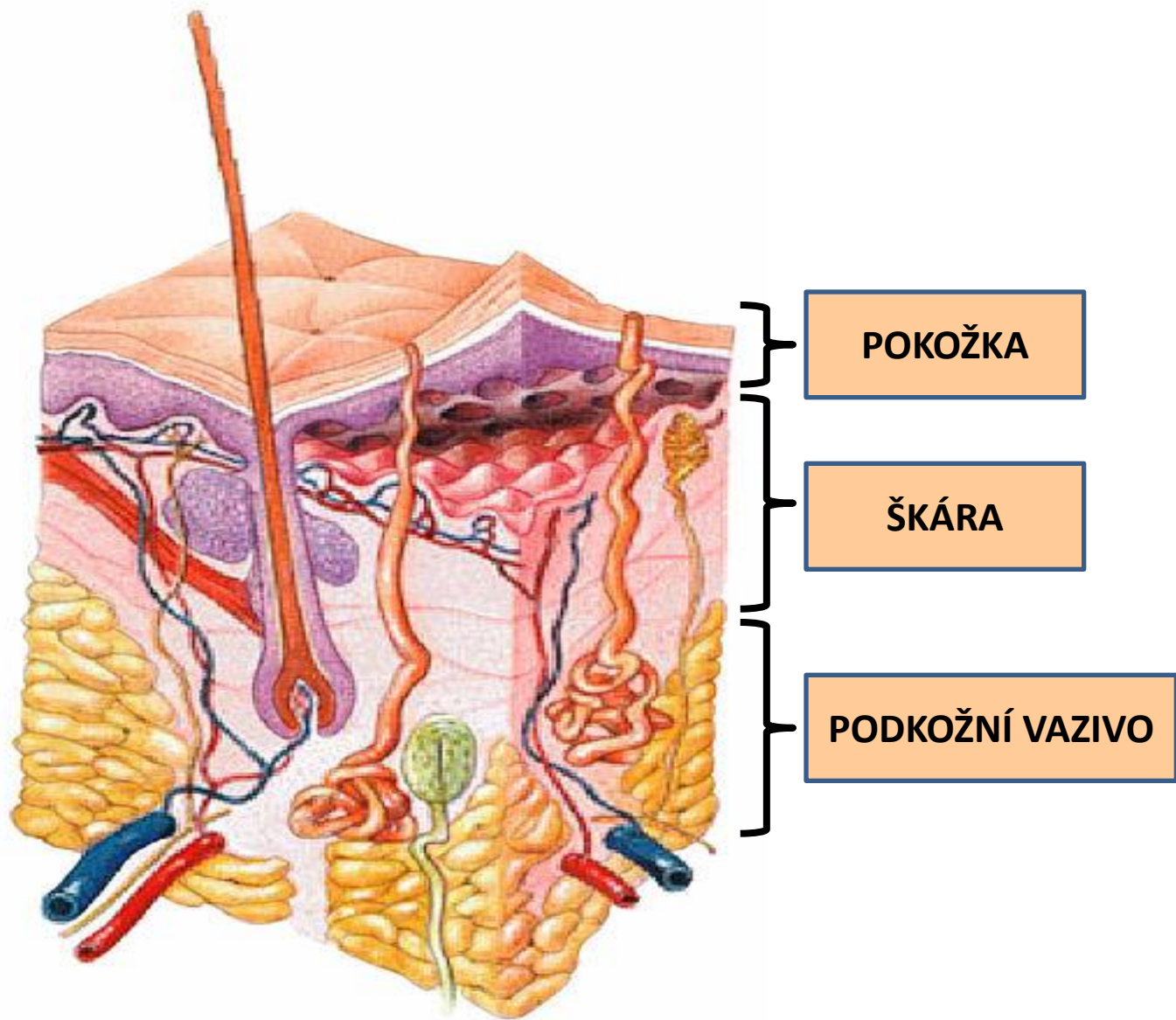
pokožka

škára

podkožní vazivo

POKOŽKA

- několik vrstev epitelových buněk
- neustálá obnova → odlupuje se a rohovatí (šupinky a lupy)
- uloženy kožní **PIGMENTOVÉ** buňky → tvorba **MELANINU**-ochrana před UV zářením, ovlivňuje barvu kůže
- na rukou, na nohou → rýhy (daktyloskopie)

ŠKÁRA

- obsahuje pružná **vazivová vlákna**
- **potní žlázy** -pot (z krevní plazmy)
 - ochrana org. proti přehřátí
 - při normální teplotě vyloučí **24h/500ml** potu
(voda, sůl, močovina a kyselina mléčná-antibakteriální účinky)
- **mazové žlázy** –mastí vlasy, ochrana pokožky před vysycháním
- vyrůstají zde **vlasy, chlupy**-vlasové kořínky
- **cévy**-vlásečnice- přísun živin a dýchání

PODKOŽNÍ VAZIVO

- pružné
- izolační vrstva a zásobní látky
- ukládání tuku - nerovnoměrné

♂ břicho

♀ hýždě, stehna a prsa

NERVOVÁ ZAKONČENÍ

- uložena v různých vrstvách kůže, nejvíce ve škáře
- nepravidelné rozložení:
 - nejvíce ruka a konečky prstů
 - nejméně záda

PŘÍDATNÉ KOŽNÍ ORGÁNY

- vlasy, chlupy, nehty, řasy, obočí
- mléčná žláza – největší kožní žláza – u dívek se rozvíjí v době pohlavního dospívání, ústí v prsní bradavce
- období dospívání-**pachové žlázy** – produkují specificky zapáchající sekret – v podpaží, okolo konečníku, na genitálu – **HYGIENA!**

- celková plocha kůže je 1,5- 2m²
- tloušťka – proměnlivá 1-4mm
- v místech přechází ve sliznici (ústa, konečník...)

Použitá literatura:

Kantorek, J. - Jurčák, J. –Froněk, J a kol.(2003): *PŘÍRODOPIS 8*. Nakladatelství PRODOS. ISBN 80-7230-040-7.

Zdroje :

Všechny uveřejněné odkazy [cit. 2013-02-02]. Dostupné pod licencí Creative Commons na <http://www.wikimedia.org>

Obr. 1 http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Skin_blank.jpg